

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tat-3 ta' Ottubru, 2013

Citazzjoni Numru. 1228/1990/1

**Angelo Xuereb bhala Managing Director ghan-nom u
in rapprezentanza ta' Angelo Xuereb Limited**

Vs

**Godwin Migneco u Anthony Migneco bhala diretturi
ghan-nom u in rapprezentanza ta' Medairco Limited**

B'citazzjoni prezentata fit-8 ta' Novembru, 1990 s-socjeta attrici ippremettiet li hija kienet tat diversi inkarigi, xogholijiet u appalti lis-socjeta konvenuta in konessjoni mal-lukanda Suncrest Hotel u dana fil-kwalita tas-socjeta attrici ta' kuntrattur ghal-lukanda; illi in konnessjoni ma

dawn l-inkarigi, xogholijiet u appalti inqalghu diversi diffikoltajiet, vertenzi, kontestazzjonijiet u pretensjonijiet reciproci; illi l-partijiet kienu ghalhekk qabblu illi jissottomettu xi whud, izda kjament mhux kollox, minn dawn id-diversi diffikoltajiet, vertenzi, kontestazzjonijiet u pretensjonijiet reciproci ghal decizjoni Arbitrali u ftiemu illi jappuntaw bhala Arbitru lill Professur Robert Ghirlando BSc(Eng), MEng, Phd, FIMEcheE, Eur, sabiex jiddeciedi bhala Arbitru dawk il-vertenzi li gew sottomessi u riferiti lilu skond ma jirrizulta mill-anness ftehim u Skrittura Privata Dok "A"; ghandu jinghad illi anke wara l-ftehim li xi vertenzi jigu sottomessi ghall-Arbitru, inqalghu diffikoltajiet ohra li ovvjament anqas ma kienu inkluzi fl-Arbitragg; jizdied jinghad ukoll illi apparti dawk il-punti li gew espressament sottomessi lill-Arbitru, hemm hafna affarijiet ohra pendent bejn il-partijiet u diversi pretensjonijiet qawwjin tas-socjeta attrici li la gew riferiti ghall-Arbitragg u lanqas ovjament ma jiformaw mertu ta' din il-kawza (izda dan qed jissemma biss halli jigi evitat l-ekwivoku u d-dubju); illi l-Prodessur Ghirlando ta' id-decizjoni jew Award Arbitrali tieghu fid 9 ta' Awwissu 1990, kopja tad-decizjoni jew Award Arbitrali esebita bhala Dok "B"; illi fil-kors tal-procedimenti quddiem l-Arbitru gie esebit mis-socjeta konvenuta Dokument issa esebit u mmarkat bhala Dok "C", decisiv u li kien fost l-elementi importanti illi fuqu l-Arbitru bbaza d-decizzjoni tieghu. Dan id-dokument ma giex trasmess jew ikkomunikat lis-socjeta attrici li ghalhekk ma kelliex u ma setghetx ikollha access ghalih l-istess socjeta attrici jew mezz li tiskopri li gie esebit; illi dawn il-fatt imsemmi jammonta ghal nuqqas ta' "Fair Hearing"; illi dan il-fatt jikkostitwixxi ukoll ksur tal-principji tal-Gustizzja Naturali li jitolbu illi l-parti avversarja ikollha access shih u mezz kif tiskopri id-Dokumenti ezebiti minnaha l-ohra billi kun tista' tippresenta il-versjoni taghha; illi in konsegwenza ta' dan in-nuqqas kif espost, is-socjeta attrici ma kellhiex l-opportunita li tiddefendi ruhha u tippresenta l-kaz, is-sottomissjonijiet u l-provi taghha; illi l-Arbitru ibbaza parti sostanzjali tad-Decisjoni Arbitrali jew Award tieghu fuq dan id-Dokument illi ma kelliex access ghalih is-socjeta attrici u dan kif se jigi ampjament ippruvat fil-kors tat-tratazzjoni tal-kawza; illi l-konsegwenzi tal-fatt illi dan id-dokument ma giex u ma setghax jigi a

konjizzjoni tas-socjeta attrici u b'hekk ma setghetx tikkumenta fuqu kienu decisiv fid-Decisjoni jew Award Arbitrali u kkawzaw pregudizzju ingenti lis-socjeta Attrici; illi ukoll l-Arbitru naqas illi jaghti motivazzjoni ghad-decizjoni jew Award Arbitrali tieghu; illi l-Artikolu 984(c) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi l-Arbitru ghandu jaghti ragunijiet u jimmotiva id-Decizjoni jew l-award tieghu; illi dan il-fatt jammonta ukoll ghal nuqqas ta' "Fair Hearing"; illi apparti s-suespost, dan il-fatt jikkostitwixxi ksur tal-principji tal-Gustizzja Naturali ghaliex dawn jitolbu illi Gudikant jew Arbitru jimmotiva, jispjega jew jaghti r-ragunijiet tad-decizjoni jew Award tieghu, haga li fil-fatt l-Arbitru il-Professor Ghirlando naqas mill jaghmel; illi ghal dawk ir-ragunijiet fuq premissi u fuq indikat ghal dawk ir-ragunijiet u premissi minnhom rizultanti, id-decizjoni jew Award Arbitrali moghtija fid 9 ta' Awwissu 1990 bejn il-kontendenti kienet nulla u inattendibbli.

Ghalhekk l-attrici talbet lill-qorti sabiex tiddikjara nulla u inttendibbli id-Decizzjoni jew Award Arbitrali moghtija fid 9 ta' Awwissu 1990 bejn il-kontendenti mill-Professor Robert Ghirlando BSc(Eng), MEng, Phd, FIMecheE, Eur.

Fin-nota ta' l-eccezzjonijiet (fol. 85) is-socjeta konvenuta eccipiet illi d-domanda attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi michuda bl-ispejjez stante li ma sar ebda ksur ta' xi principji ta' Gustizzja Naturali jew li kien hemm xi nuqqas ta' "Fair Hearing" billi l-procedimenti kollha tal-arbitragg tmexxew skond ir-regoli tal-procedura tal-ligi u kull dokument li gie esebit, gie esebit fis-seduti u moghti lill-arbitru fil-presenza tal-partijiet u kull kopja inkluz id-dokument "C" imsemmi mill-attur gie moghti ukoll lill-attur nomine - u l-partijiet inghataw kull opportunita biex jezaminaw u jaghmlu s-sottomissjonijiet taghhom; salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Illi fl-10 ta' Gunju 1991 il-Qorti innominat lill-avukat Dr. Tony Degaetano bhala assistent gudizzjarju (fol 91) u peress illi irrizulta li l-avukat Degaetano ma kienx ghadu jokkupa il-kariga ta' assistent gudizzjarju u hadd ma gie nominat minnfloku, fil-25 ta' Novembru 1991 il-Qorti irrevokatlu l-inkarigu u innominat lill-Avukat Dottor

Joseph M. Ciappara bhala Perit Legali biex ifittex u jirrelata dwar it-talbiet ta' l-atturi wara li jiehu konjizzjoni ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, spejjes provisorjament ghall-attu (fol 92). Illi peress illi l-kompjant Dottor Joseph M.Ciappara ma lahaqx lesta l-inkarigu, b'digriet tat-22 t'Ottubru 1999 Dr Paul Gauci Maistre gie nominat bhala Perit Legali minflok u bl-istess inkarigu, u fit-12 ta' Settembru 2012 ipprezenta r-rapport u waqt is-seduta tat-8 ta' Novembru 2012 ikkonfermah bil-gurament.

Il-qorti ser tirriproduci dik il-parti tar-rapport tal-perit legali li hi rilevanti ghall-meritu tal-kawza. Jirrizulta wkoll li hemm tlett kawzi ohra:

Fic-citazzjoni numru 1312/1991 fl-ismijiet Xuereb Angelo noe vs Migneco Godwin et noe is-socjeta attrici qiegħda titlob lill-Qorti tiddikjara lis-socjeta konvenuta responsabbli għall-esekuzzjoni tax-xogħolijiet ta' appalti fis-Suncrest Hotel u konsegwentement tigi ordnata thallas il-multi u penali li jigu likwidati mill-Qorti. Is-socjeta konvenuta principalment tecepixxi l-intempestivita ta' din l-azzjoni għaliex tikkontendi illi kull vertenza bejn il-partijiet dwar l-appalti in kwistjoni gie estensivament mogħti fid-9 ta' Awwissu 1990 liema "Arbitration" għandu sahha ta' sentenza definittiva.

Fic-citazzjoni numru 1436/1991 fl-ismijiet Xuereb Angelo noe vs Migneco Godwin et noe is-socjeta attrici qiegħda titlob lill-Qorti tiddikjara illi is-socjeta konvenuta responsabbli biex tagħmel xogħlijiet fuq "Chiller" a tenur tal-garanzija peress illi dan waqaf jahdem u konsegwentement tillikwida u tordnala thallas lis-socjeta attrici dawk id-danni li allegatament soffriet kawza tal-waqfien ta-"Chiller". Is-socjeta konvenuta principalment tecepixxi l-intempestivita ta' din l-azzjoni għaliex tikkontendi illi kull vertenza bejn il-partijiet dwar l-appalti in kwistjoni gie estensivament mogħti fid-9 ta' Awwissu 1990 liema "Arbitration" għandu sahha ta' sentenza definittiva.

Fic-citazzjoni numru 62/1992 fl-ismijiet Xuereb Angelo noe vs Migneco Godwin et noe is-socjeta attrici qed titlob lill-Qorti tiddikjara lis-socjeta konvenuta inadempjenti mill-

obbligi kontrattwali taghha wara li "Air Conditioner" li gie installat fir-residenza privata fejn dak iz-zmien kien jirrisjedi il-Managing Director f' Targa Gap, Mosta qatt ma hadem sodisfacement u bhala konsegwenza is-socjeta attrici soffriet danni u li ghalihom ghamlet talba ghall-likwidazzjoni u kundanna ta' hlas minghand is-socjeta konveuta. Bhaz-zewg kawzi l-ohra s-socjeta konvenuta principalment jecepixxi l-intempestivita ta' din l-azzjoni ghaliex tikkontendi illi kull vertenza bejn il-partijiet dwar l-appalti in kwistjoni gieestensivament moghti fid-9 ta' Awwissu 1990 liema "Arbitration" ghandu sahha ta' sentenza definittiva.

PROVI

1. **Tonio Farrigia** prodott mill attur xhed viva voce u ipprezenta 2 affidavits dettaljati (fol 109 sa 114 u fol 120 sa 124). Ghall dak li hu rilevanti ghal din il-kawza huwa jghid illi wara li inqalghu diffikultajiet bejn il-partijiet gie deciz illi l-kwistjonijiet pendenti dwar Phase A tal-progett jigu riferuti ghall-arbitragg. Il-partijiet skambjaw korrisondenza dwar il-kwistjonijiet li ghandhom jigu riferuti lil-arbitru u il-procedura kif ghandu jigi nominat. Il-ftehim gie iffirmit fit 12 ta' Jannar 1990 u fil 31 ta' Jannar 1990 kopja tal-ftehim gie depositat il-Qorti mill-Arbitru Prof. Ghirlando. Saru l-laqghat u fl-10 ta' Awwissu 1990 il-partijiet irceview bil-posta registrata kopja tad-decisjoni dettaljata tal-Arbitru. Il-konkluzzjoni kienet illi s-socjeta attrici kellha taghti Lm21,837.50 lis-socjeta konvenuta. Dan l-ammont kien jinkludi "the balance of Lm18,386.23 plus interest of Lm3330.12 calculated at the rate of 8% per annum from the date when it was due up to the 8th of August 1990". Pero ir-rapport ta' l-arbitru ma kien jindika bl-ebda mod minn fejn gie dan l-ammont. Fl-10 ta' Awwissu 1990 is-socjeta attrici irceviet fax minghand is-socjeta konvenuta li permezz taghha giet mitluba thallas l-ammont indikat fl-award arbitrali. Giet skambjata korrisondenza u fl-24 ta' Awwissu 1990 is-socjeta attrici giet notifikata illi kien inhareg mandat ta' sekwestru (2131/90) esekuttiv ghall-ammont stabilit mill-arbitru. Is-socjeta attrici irrbaddit ghal dan billi harget mandat ta' sekwestru kawtelatorju ghal Lm71,410 biex tkopri danni u

multa minhabba l-indempjenza kontrattwali tas-socjeta konvenuta. Saru tenttativi biex tigi sblokkata din is-sitwazzjoni. Sabiex ma jippregudikawx is-sitwazzjoni taghhom, Tonio Farrugia wara li kkonsulta ma Angelo Xuereb ta' istruzzjonijet lil-avukat sabiex jibda dawn il-proceduri. Komplex id-diskussjonijiet pero ma intlehaqx ftehim.

2. *Ix-xhud isostni illi meta kienet saret l-Award Arbitarli, is-socjeta attrici skopriet illi mill-istess award ma jirrizulta xejn kif l-arbitru wasal ghall-ammont dovut mis-socjeta attrici. Wara li l-arbitru kien ta l-award, fuq insistenza tas-socjeta attrici kien taghom id-dokument "C" li kienu ssottomettewlu s-socjeta konvenuta. Fl-award ma jsemmiex dan id-dokument li gie anness bhala appendix. Sostna illi huma inghataw kopja tad-Dokument "C" fis 27 ta' Awwissu 1990. Meta saru jafu b'dan id-dokument ippreparaw ir-risposti ghall-claims tas-socjeta konvenuta u fis-seduta peritali tat 8 ta' Novembru 1999 ippresenta document "D" bir-risposti ffirmat minn Angelo Xuereb. Ix-xhud spjega illi dan id-dokument ukoll gie mghoddi lill-Arbitru. Ix-xhud kompli jghid illi wara li inghata l-award l-arbitru kien qalilhom illi id-dokument "C" kien gie sottomess fl-ahhar seduta quddiemu li saret fl-20 ta' Lulju 1990. Huwa iccara illi dak in-nhar huma kienu jafu illi li l-parti l-ohra issottomettiet xi dokument pero sa dak in-nhar kienet il-procedura li kull parti li tissottometti dokument awtomatikament taghti kopja lill-parti l-ohra. Dak in-nhar il-parti l-ohra skuzat ruha ghaliex ma kellix kopja ghalihom. L-arbitru ma setghax jaghtihom kopja seduta stante ghaliex il-photocopier kienet bil-hsara. Dana jafu bic-cert ghaliex huwa kien prezenti. Eventwalment meta xi granet wara fakkru lill-arbitru, kienu nghataw kopja ta dokument intitolat "extra costs claim" maghmul mis-socjeta konvenuta u ta' dan id-dokument huma kienu hadu konjizzjoni meta ghamlu l-final submissions lill-Arbitru. Sostna illi sakemm inghata l-award huma ma kienux jafu bid-dokument "C". Wara l-award tkellmu mal-Arbitru u dan ghalilhom illi fl-ahhar seduta kienu gew prezentati zewg dokumenti pero peress illi is-socjeta attrici kienet inghatat biss kopja ta' dokument wiehed hija ghamlet is-sottommissjonijiet taghha biss fuq dak id-dokument li*

skond ix-xhud ma kienx id-Dokument "C" imma dokument "E" li kopja tieghu giet esebita mill-istess xhud fis-seduta peritali tal 10 ta' Dicembru 1999. Tonio Farrugia jghid illi l-arbitru naqas milli jiehu konjizzjoni tad-dokument "D" (r-risposti ta' Angelo Xuereb) li gie sottomess minnhom wara l-award ghaliex sostna li l-award kien inghata. Kontroezaminat ix-xhud qal illi huwa qatt ma gie michud mill-arbitru milli jara xi dokument li gie esebit u li kien jiffirma parti mill-process. Huwa ma raxx il-process pero kif qallu l-arbitru id-Dokument "C" kien jiffirma parti mill-process.

3. **Bernard Grech** prodott mill-attur kien l-engineer tas-Suncrest Hotel. Huwa xehed biss dwar il-problemi li inqalghu fic-chiller u air conditioner installat fir-residenza ta' Angelo Xuereb li huma l-mertu ta' zewg kawzi ohra citazzjonijiet numri 1436/91 u 62/92 rispettivament fl-istess ismijiet.

4. **Raymond Ebejer** prodott mill-attur kien il-persuna li dahal minflok Bernard Grech meta dan spicca minn mal-kumpanija u x-xhieda tieghu bhal ta' Bernard Grech ma hija ta' ebda rilevanza ghal-mertu ta' dina l-kawza.

5. **L-attur** ipprezenta affidavit fit-30 ta' Marzu 1995 fl-atti tal-kawza numru 62/92 fejn talab illi is-socjeta konvenuta tigi dikjarata inadempjenti mill-obbligi kontrattwali taghha wara li "Air Conditioner" li gie installat fir-residenza privata tieghu. Dan l-affidavit ma ghandux rilevanza ghall-dan il-kaz peress illi fil-paragrafu 30 l-attur jghid illi f'Lulju tal-1989 ftehmna li mmorru arbitragg dwar ghadd ta' tilwimiet li kienu jikkoncernaw Phase A tas-Suncrest. Is-sitwazzjoni dwar il-villa tieghi ma kienitx ghada dehret li se tasal f'sitwazzjoni ta' nuqqas ta' ftehim. Kien wara li beda l-process ta' arbitragg li deher li ma konniex se niftehmu dwar ix-xogholijiet tal-villa.

6. **Il-konvenut** ma ressaq ebda provi fl-unici zewg seduti li ppermettietlu il-Qorti a tenir tal-verbal tal-4 ta' Mejju 2010. Il-perit legali jirriveva illi l-Qorti diversament ippreseduta ordnat "li ssir seduta fit-13 ta' Mejju, 2010 f'nofsinar, biex dakinhar tinghalaq ix-xhieda tal-attrici,

f'nuqqas tal-attrici li tressaq ix-xhieda kollha f'dik is-seduta, ix-xhieda tal-attrici ghandha titqies maghluqa u l-perit legali ghandu jiprocedi biex jisma x-xhieda tal-konvenuti f'seduta li ghandha ssir fl-20 ta' Mejju, 2010 f'nofsinar". Fid 9 ta' Novembru 2010 l-istess Qorti osservat illi skond l-istess verbal ix-xhieda tal-konvenuti ukoll kellha tinghalaq quddiem il-Perit Legali fl-20 ta' Mejju 2010. Billi ghalhekk jidher li x-xhieda hija maghluqa, il-qorti tidderigi lill-perit legali jirrelata sa mhux aktar tard mis-seduta li jmiss u tiddiferixxi l-kawza ghar-rapport.

KONSIDERAZZJONIJIET U SOTTOMISSJONIJIET.

7. *Is-socjeta attrici f'din il-kawza qed titlob lil-Qorti tiddikjara inattendibbli id-Decizzjoni jew l-Award Arbitrali moghtija fid-9 ta' Awwissu 1990 bejn il-kontendenti mill-Professor Robert Ghirlando. Dana ghaliex tallega illi l-arbitru (1) ibbaza il-konkluzzjonijiet tieghu fuq id-dokument C li gie a konjizzjoni tas-socjeta attrici wara li inghatat id-decizzjoni u (2) naqas milli jaghti r-ragunijiet u jimmotiva id-decizzjoni jew l-award tieghu. Dawn il-fatti skond is-socjeta attrici jammonta ghal nuqqas ta' 'Fair Hearing' u jikkostitwixxi ukoll ksur tal-principji tal-Gustizzja Naturali.*

8. *Is-socjeta konvenuta isostni li din it-talba ghandha tigi michuda stante li ma sar ebda ksur ta' xi principju ta' Gustizzja naturali jew li kien hemm xi nuqqas ta' 'Fair Hearing' billi l-procedimenti kollha tal-arbitragg tmexxew skond ir-regoli tal-procedura tal-ligi u kull dokument li gie esebit, gie esebit fis-seduti u moghti lill-arbitru fil-presenza tal-partijiet u kull kopja inkluz id-dokument "C" imsemmi mill-attur giet moghtija ukoll lill-attur nomine u li l-partijiet inghataw kull opportunita biex jezaminaw u jaghmlu s-sottomissjonijiet taghhom.*

9. *Il-provi ghal dak li jirrigwarda il-mertu ta' din il-kawza, huma pjuttost skarsi. Il-provi tas-socjeta attrici, minkejja t-tul taz-zmien li hadet sabiex taghmel dan jikkonsistu principalment fiz-zewg affidavits u xhieda viva voce ta' Tonio Farrugia. Hemm ukoll id-dikjarazzjoni guramentata tas-socjeta attrici annessa mac-citazzjoni li minn naha l-ohra giet kontradedta bl-istess mod bid-*

*dikjarazzoni guramentata tas-socjeta konvenuta anessa man-nota tal-eccezzjonijiet. Is-socjeta konvenuta ma resqet ebda xhieda pero l-esponenti jirrileva illi s-socjeta konvenuta inghatat biss opportunita wahda li taghmel dan f' 'zewg' seduti fit-13 ta' Meju 2010 u fil-25 ta' Meju 2010 u cioe **20 sena wara li bdiet din l-kawza**. Fl-udjenza ta' wara din is-seduta, l-Qorti **diversament ippreseduta**, iddikjarat il-provi maghluqa. Dan l-istat ta' fatt jaghmilha ferm difficli ghal-esponent sabiex jistabilixxi jekk kien hemm xi nuqqasijiet fil-kors tal-proceduri tal-arbitragg u jekk verament kien hemm, kienux ta' dak il-grad ta' gravita li jammonta ghall nuqqas ta' Fair Hearing li jikkostitwixxu ksur tal-principji tal-Gustizzja Naturali tar-regola simplici imma fundamentali Audi Alterma Partem'.*

10. *Jirrizulta mill-affidavit ta' Tonio Farrugia illi wara d-decizzjoni tal-arbitru fuq talba tal-istess socjeta attrici, effettivament saret laqgħa mieghu sabiex jigi iccarat il-punt dwar l-ammont li giet ordnata thallas is-socjeta attrici lis-socjeta konvenuta. Skond dan ix-xhud, kien f'din il-laqgħa li s-socjeta attrici saret taf illi l-arbitru minbarra id-dokument "Extra Costs Claims" kien inghata dokument iehor bi zewg faccati dwar l-ammonti li kienu qed jikklemjaw is-socjeta konvenuta.*

11. *Id-dokument 'C' jinsab esebit a fol 79 u 80 tal-process. Fl-ewwel pagna (fol 79) jidher li ma hemm xejn fuq xhiex wiehed jikkumenta mentri fit-tieni pagna (fol 80) apparti min figuri ohra, hemm iz-zewg figuri ta' 18,386.23 (still due) u 3330.12 li gew riflessi fl-award tal-arbitru dok B pagna tlieta 'The arbitrator hereby DECIDES to ORDER Xuereb TO PAY MEDAIRCO the balance of LM18386.23 plus interest of LM 3330.12 calculated at the rate of 8% per annum from the date when it was due up to the 8th August 1990.....' Is-socjeta attrici isostni illi hija ma inaghtatx kopja ta' dan id-dokument C mentri is-socjeta konvenuta fil-paragrafu 14 tad-dikjarazzjoni tagħha a fol 87 'tenfasizza illi id-dokument "C" imsemmi mill-attur gie ipprezentat f'wahda mis-seduti u kopja tieghu giet mogħtija f'idejn ir-rapprezentant tall-attur nomine li kien qed jattendi għas-seduti fil-presenza tal-arbitru'. Appendix 3 - List of Documents submitted (fol 72) ma*

jsemmi xejn dwar dan id-dokument pero l-arbitru fil-preambolu tal-award tieghu jghid illi din id-dokumentazzjoni ma gietx inkluza fl-award ghaliex 'both parties have full sets of it'. Li dan id-dokument gie pprezentat lill-arbitru fis-seduta tal-20 ta' Lulju 1990 gie ikkonfermat minn Tonio Farrugia meta fl-ewwel affidavit tieghu (pagna 7 para 4) jghid illi Medairco ssottomettew dokument dwar l-ispejjes li kien qed jitolbu. Is-socjeta attrici pero issostni li huma ma inghatawx kopja u allegaw illi l-arbitru offra li jaghmel kopja imma l-photocopier kienet bil-hsara. Pero Tonio Farrugia jinsisti illi f'dik il-laqgħa quddiem l-Arbitru, s-socjeta konvenuta kienet ipprezentat zewg dokumenti u hija inghata biss kopja ta' Dokument wiehed u li ma kienx Dokument "C".

12. *L-esponent pero ma jistghax jifhem ghaliex la darba s-socjeta attrici tishaq daqshekk fuq il-fatt li ma inghatax kopja tad Dokument 'C,' u sahansitra waslet ukoll biex tghid illi l-arbitru offra li jaghmel kopja imma il-photocopier kienet bil-hsara, ghaliex ghamlet tentattiv wiehed fis-seduta Peritali tat 31 ta' Jannar 2000 biex jixhed l-Arbitru sabbiex tipprova din l-allegazzjoni li s-socjeta attrici tikkonsidra tant important. Sahansitra itenni li dan in-nuqqas huwa tant gravi li wassal għan nuqqas ta' Fair Hearing li bhala konsegwena d-Decizjoni jew l-Award Arbitrali mogħtija fid-9 ta' Awwissu 1990 Qorti għandu jigi iddikjarat inattendibbli.*

13. *L-esponent jirrileva illi ma jirrizultax illi kien hemm xi seduta ohra mal-Arbitru wara 20 ta' Lulju 1990. Issa la darba is-socjeta attrici kienet konxja li gie ipprezentat dak id-dokument kien fl-interess tagħha li tara x'kien fih dak id-dokument. Ma hemmx dubbju illi irrespettivament mill-kwantum, is-socjeta attrici kienet taf li kellha bilanc xi tagħti lis-socjeta konvenuta u la darba il-brief tal-arbitru kien jinkludi ukoll 'to order XUEREB to pay MEDAIRCO the balance for the works carried out' kien jinkombi fuqha li tiehu konoxxenza tad-dokument esebit u mhux taqla il-kwisjoni wara li jinghata l-award.*

14. *L-esponent ma jiddibutax mill-kompetenza tal-Arbitru u jinsab moralment konvint illi jekk kien hemm xi*

dubbru jew ghal-grazzja tal-argument l-arbitru kellu bżonn aktar informazzjoni qabel ma jasal għall-award, sgr li kien jagħmel dan.

15. *Għaldaqstant għar-ragunijiet premissi l-esponent ma huwiex tal-fehma illi l-allegazzjonijiet tas-socjeta attrici jwasslu għal nuqqas ta' Fair Hearing li għandhom iwasslu għan-nullita tad-decissjoni għaliex ma giex ripetta il-principju fundamentali ta' Audi Alteram Partem.*

16. *Lanqas ma jaqbel l-esponent illi l-Arbitru naqas milli jagħti motivazzjoni u ragunament għad-decizzjoni tiegħu kif rikjest mill Art 984 (c) tal-kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Il-kompitu tal-arbitru kien li jiddecidi principalment fuq punti teknici. Ir-ragunament ta' kif wasal għal konkluzzjonijiet dettaljati jinsab fi pagni 5 sa 24 u jiffirma parti mid-Decizjoni jew l-Award Arbitrali mogħtija fid-9 ta' Awwissu 1990.*

Konkluzzjoni

17. *Għaldaqstant għar-ragunijiet fuq imsemmija l-esponent jissottometti t-talba tas-socjeta attrici sabiex tigi dikkjarata nulla u inattendibbli id-Decizjoni jew l-Award Arbitrali mogħtija fid-9 ta' Awwissu 1990 bejn il-kontendenti mill-Professor Robert Ghirlando BSc(Eng), MEng, Phd, FIMechE, Eur. Ing ma għandiex tigi milqughha.*

Wara li l-qorti rat l-atti li jinkludu d-decizjoni tal-arbitru, tosserva li:-

(A) **Dokument "C" li allegatament qatt ma ngħata lill-attrici** (fol. 68) – F'dan ir-rigward Tonio Farrugia, ufficjal tal-kumpannija attrici xehed:-

"40. Fl-20 ta' Lulju (1990) sare seduta, li fiha l-ewwel xehed is-sur Angelo Xuereb. Fl-istess waqt, biex ma jitwalux il-procedimenti, Medairco thallew jirribattu d-diversi punti hekk kif tqajmu. Malli hareg is-sur Angelo Xuereb mis-seduta, l-arbitru sema' r-risposti tal-partijiet għall-kwestjonarju li kien għaddielhom.

41. F'din is-seduta Medairco ssottomettew dokument dwar l-ispejjez li kienu qed jikklejmw. Fejn soltu kienu jaghtuna kopja, din id-darba il-General Manager, is-sur John Xuereb, skuza ruhu ghaliex ma kellhomx extra ghalina. L-arbitru offra biex jaghmlilna kopja, izda l-photocopier ta' l-ufficcju tieghu kienet bil-hsara. Wara s-seduta huwa ghadda l-ufficcju taghna biex jaghmel kopja izda nstab li l-photocopier taghna wkoll kienet bil-hsara. Eventwalment il-Prof. Ghirlando kien tani kopja ta' dokument ta' faccata wahda fuq letterhead Medairco u ffirmat mis-sur John Xuereb, bid-data tad-9 ta' Lulju 1990, intitolat Extra Costs Claim.

42. Kellha ssir l-ahhar seduta fil-31 ta' Lulju ghall-ahhar sottomissjonijiet tal-partijiet. Is-sottomissjonijiet taghna ghamlu riferenza wkoll ghal dan id-dokument tal-Medairco tad-9 ta' Lulju 1990.

43. Wara ircevejt telefonata mill-Prof. Ghirlando li ried jiccara punt dwar l-ispejjez li tlabna dwar il-calorifiers. B'ittra datata 6 ta' Awissu 1990 (b'kopja lil Medairco) kkorregejt zball fil-figuri li kien hemm fis-sottomissjonijiet li konna ghamilna fis-26 ta' Jannar 1990.

44. Erbat ijjem wara, fl-10 ta' Awissu rcevejna bil-posta registrata kopja tad-decizjoni dettaljata ta' l-arbitru. Il-konkluzjoni kienet li l-arbitru qataghha li kellna naghtu Lm21,837.50 lil Medairco. Dan kien jinkludi "the balance of Lm18386.23 plus interest of Lm3330.12 calculated at the rate of 8% per annum from date when it was due up to the 8th August 1990". Pero r-rapport ta' l-arbitru ma kien jindika bl-ebda mod minn fejn gie dan l-ammont.

45. Jiena ppruvajt nikkuntattja malajr lill-Prof. Ghirlando biex niccara dan il-punt, izda mill-ufficcju tieghu qaluli li kien imsiefer sa l-ahhar tax-xahar.

46. Meta gie lura, tlabna laqgha mieghu, li minnha rrizulta li f'Lulju minbarra d-dokument Extra Costs Claim, il-Medairco kienu tawh (minghajr ma konna nafu) dokument iehor ta' zewg faccati dwar l-ammonti li kienu qed

jikklejmjaw. Mhux talli dan id-dokument ma giex issostanzjat quddiem l-arbitru, imma talli ahna lanqas biss konnna nafu bih jew inghatajna l-opportunita' li nirribattuh.” (fol. 115).

Il-verzjoni tal-attrici li qatt ma nghata kopja ta' Dokument “C” hi kontestata mill-konvenuta. Fid-dikjarazzjoni guramentata Godwin Migneco ddikjara:-

“Illi l-esponenti jenfasizza illi id-dokument “C” imsemmi mill-attur gie pprezentat f'wahda mis-seduti u kopja tieghu giet moghtija f'idejn ir-rapprezentant tal-attur nomine li kien qed jattendi ghas-seduti fil-presenza tal-arbitru”

Ghalkemm ma jirrizultax li Godwin Migneco kien xehed quddiem il-perit legali, dan ma jfissirx li dak li ddikjara bil-gurament fin-nota ta' l-eccezzjonijiet ghandu jigi skartat.

Il-qorti ghandha quddiemha zewg verzjonijiet. F'dan ix-xenarju l-ahhar prova kienet tkun ix-xhieda tal-arbitru, li l-attrici naqset milli tharrek. Wiehed irid jiftakar li l-oneru tal-prova qieghed fuq l-attrici bhala l-parti li qeghda tallega difetti procedurali fl-arbitragg.

Inoltre, mill-atti tal-arbitragg jirrizulta li waqt is-seduti kien hemm prezenti rapprezentant ta' kull parti. M'huwix jigi allegat li d-dokument “C” inghata lill-arbitru wara xi seduta. Ifisser li d-dokument “C” kien gie pprezentat quddiem il-partijiet. Meqjus li kull parti kellha rapprezentant waqt is-seduti, kull parti kienet taf jew kellha l-opportunita' li tkun taf x'qieghed jigi pprezentat waqt is-seduta. Inoltre, qabel saru s-sottomissjonijiet finali kull parti setghet talbet biex tara l-atti tal-arbitragg biex thejji ruhha qabel isiru s-sottomissjonijiet finali. Il-qorti taqbel pjenament ma dak li rrelata l-perit legali. Dan appartu li l-qorti ma tistax tifhem kif l-attrici qeghda tghid li ma kenitx taf x'bilanc kienet qeghda tippretendi il-kumpannija konvenuta ghax-xoghol li kienet ghamlet, meta fil-ftehim ta' arbitragg jinghad:-

i. li l-uniku ammont li kellu jillikwida l-arbitru kien jirrelata għall-ispejjeż addizzjonali. Fil-fatt f'paragrafu (g) [fol. 44] jinghad li wiehed mid-dmirijiet tal-arbitru kien:

“To liquidate additional expenses incurred both by MEDAIRCO and XUEREB for rerouting of piping systems as well as the cost of parts for repair of equipment for breakdowns; and to state and decide which party should bear costs” .

ii. li dwar il-bilanc għax-xogholijiet li saru mill-konvenut, l-arbitru kellu jghid jekk Xuereb kellix thallsu meqjusa l-ilmenti tagħha, u fl-affermattiv “[...] *to state the rate of interest and the date from which interests are to be reckoned*” (fol. 45). Kliem li għall-qorti jista' jfisser biss li l-attrici kienet taf x'inhu l-ammont li qeghda tippretendi l-konvenuta, u l-arbitru kellu jiddeciedi jekk tali ammont kienx dovut meqjusa l-ilmenti li kellha l-kumpannija konvenuta.

(B) **Motivazzjoni fid-decizjoni tal-arbitru** – Meta taqra d-decizjoni tal-arbitru hu evidenti li ta decizjoni motivata (ara pagni 6 sa 25). L-arbitru ttratta kull wiehed mill-ilmenti li jissemmew fil-ftehim ta' abritragg (klawzola 12) [fol. 43-45], u ta decizjoni dwaru. Minn din il-parti tad-decizjoni wiehed jista' jifhem x'wassal lill-arbitru biex jiddeciedi bil-mod li għamel. Inoltre, l-attrici ma identifikatx b'mod preciz liema parti mid-decizjoni dettaljata li ta l-arbitru, qeghda tilmenta dwaru.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenuta u tichad it-talba tal-attrici bl-ispejjeż kontra tagħha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----